

M. Luters

Baznīcas postīša

Liesdienu pirmdienā

Lk. 24:13–35

“Un redzi, divi no tiem gāja tai pašā dienā uz kādu pilsētiņu, tā bija sešdesmit stadijas no Jeruzalemes, vārdā Emava. Un tie sarunājās par visām tām lietām, kas bija notikušas. Un gadījās, kad tie tā savā starpā runāja un apspriedās, arī pats Jēzus tiem tuvojās un gāja ar viņiem. Bet viņu acis tapa turētas, ka tie Viņu nepazīna. Un Viņš tiem sacīja: “Kādas tās runas, ko jūs runājat savā starpā uz ceļa?” Un viņi apstājās bēdu pilnām sirdīm. Tad viens, vārdā Kleops, atbildēja un Viņam sacīja: “Vai Tu viens esi tāds svešinieks

Jeruzalemē, kas nezina, kas šinīs dienās tur noticis?” Un Viņš tiem sacīja: “Kas tad?” Un tie Viņam sacīja: “Tas ar Jēzu no Nacaretas, kas bija pravietis, varens darbos un vārdos Dieva un visas tautas priekšā, ka To mūsu augstie priesteri un virsnieki nodevuši pazudināšanai uz nāvi un Viņu situši krustā. Bet mēs cerējām, ka Viņš ir Tas, kas Israēlu atpestīs; un turklāt šodien ir tieši trešā diena, kopš šīs lietas notikušas. Tad arī kādas no mūsu sievām mūs izbiedēja; tās agri bijušas pie kapa un, Viņa miesas neatradušas, nāk un saka, ka esot redzējušas eņģeļu parādīšanos, kas saka, Viņš esot dzīvs. Un kādi no mums nogāja pie kapa un atrada tā, kā sievas sacīja, bet Viņu pašu tie neredzēja.” Tad Viņš tiem sacīja: “Ak, jūs nesaprašas un sirdī kūtrie, ka jūs negribat ticēt visu to, ko pravieši sludinājuši! Vai Kristum tā nebija jācieš un jāieiet savā godībā?” Un, iesākdams no Mozus un visiem praviešiem, Viņš tiem izskaidroja visus rakstus, kas par Viņu rakstīti. Un tie tuvojās pilsētiņai, kurp tie gāja, bet Viņš likās ejot tālāk. Un viņi To gauži lūdza un sacīja: “Paliec pie mums, jo vakars metas, un diena jau pagalam!” Un Viņš iegāja pie tiem palikt. Un notika, ka Viņš, ar tiem pie galda sēdēdams, maizi ņēma, pateicās, pārlauza un tiem to deva, tad viņu acis tapa atvērtas un tie Viņu pazina; bet Viņš no tiem nozuda. Un tie sacīja savā starpā: “Vai mūsu sirds mūsos nedega, kad Viņš ar mums runāja ceļā, mums Rakstus izskaidrodams?” Un tai pašā stundā viņi cēlās, griezās atpakaļ uz Jeruzalemi un atrada tos vienpadsmit sapulcējušos un tos, kas pie tiem bija. Tie sacīja: “Tas Kungs patiesi augšāmcēlies un Sīmanim parādījies.” Un viņi šiem stāstīja, kas bija noticis ceļā un kā Tas viņu pazīts, maizi laužot.”

Šā evaņģēlija teksta izklāsts un pamācības par Sakramentu turpinājums

Šī evaņģēlija daļa mūs māca un mudina, lai labprāt runājam par Kungu Jēzu Kristu, un parāda, kādus augļus nes šādas domas un sarunas – pat tad, ja ne viss tiek saprasts tik skaidri, kā vajadzētu. Kā šeit varat redzēt, abi mācekļi vēl ir neticības pilni; un tomēr, tā kā viņi runā par Kristu pilnīgus niekus, Viņš nespēj palikt malā, bet nāk pie mācekļiem, atver viņu acis un izskaidro viņiem Rakstus. Tas jums ir labi jāsaprot un jāiegaumē, jo tā ir patiesi būtiska lieta. Bet, pirms turpinu aplūkot evaņģēliju, pašu notikumu, kas ir viegli saprotams, man vienkāršo ļaužu dēļ vēl nedaudz jārunā par Sakramentu.

Jūs, mīļie, esat dzirdējuši, kā sludinām par to, kuri cilvēki ir gatavi saņemt Sakramentu, proti, tie, kuru sirdis ir skāris Dieva vārds, tā ka viņi sākuši ticēt; kam nav šādas gatavības, tam no Sakramenta saņemšanas jāatturas. Būtu pareizi brīdināt par to ikvienu cilvēku, lai nenotiktu tā kā līdz šim un pie Sakramenta neskrietu visi, kas paši saviem spēkiem tam gatavojušies. Tā būtu pareizi sludināt, un lai Dievs dod, ka daudzi izbitos. Taču, vērodams daudzus cilvēkus un arī pats to piedzīvodams, esmu sapratis, ka ļaunais gars dara mūsu sirdis laiskas un kūtras pret Sakramenta saņemšanu, tādēļ, ja jūtam, ka mūsos pietrūkst ticības degsmes, mēs nemaz nesteidzamies to saņemt. Arī tas ir bīstami, jo var novest pie tā, ka līdz šim pastāvējušo un tagad atmesto sagatavošanās veidu vietā tiks ieviesti jauni, bet tikpat nepareizi.

Mēs esam atturējuši no Sakramenta saņemšanas tos, kuri tai gatavojas ar saviem darbiem, kas Dievam nav pieņemami; bet mums jāaizstāvas arī pret uzbrukumiem no otras puses – lai ļaudis neklūtu kūtri un negaidītu, līdz Dievs nāks un dos viņiem pilnīgu ticību; jo šāda gaidīšana viņiem nekad neļaus nākt pie Sakramenta. Tādēļ ticība ir lieta, par kuru nekad nebūs gana sludināts, un, lai cik ilgi un daudz par to sludinātu, cilvēka prāts to tomēr nespēj saprast. Tādēļ, lai novērstu šādu nelaimi, turpināsim šīs lietas pārrunāt, aplūkojot divu veidu cilvēkus, kas gatavojas Sakramenta saņemšanai.

Pirmkārt, esam mācījuši, ka mums neklājas mēģināt sagatavoties Sakramenta saņemšanai ar saviem pašu spēkiem, kā arī darijuši tie, kuri gribējuši ar grēksūdzes vai citu darbu palīdzību kļūt cienīgi saņemt Sakramentu. Tie ir briesmīgi maldi un ļaunprātība, un cilvēkiem, kuri uzdriktas šādi rīkoties, ir jādod padoms atturēties no šādiem darbiem vai arī – no paša Sakramenta.

Otra veida gatavošanās ir tā, kura notiek ticībā; par to jau pietiekami daudz esam runājuši – šāda gatavošanās ir īstā un pareizā, tā nāk no paša Dieva. Tas nenozīmē, ka ticīgajam nepārtraukti ir jājūtas Sakramenta cienīgam; jo kur gan citādi paliktu ticība? Notiek tā: Dieva vārds nāk pie manis bez manas gatavošanās un līdzdalības. Es varu tikai klausīties, lasīt vai sludināt šo vārdu, uzņemdamas to savā sirdī. Un tā arī ir īstā gatavošanās, kas netiek paveikta cilvēka spēkiem, bet notiek Dieva spēkā. Nav iespējama labāka gatavošanās visiem sakramentiem kā tā, kuru mūsos paveic pats Dievs. Tas īsa kopsavilkuma veidā būtu sakāms par gatavotos Sakramentam. Tagad paraudzīsimies, kādi cilvēki saņem Sakramentu.

Evaņģēlijs un Dieva vārds, kas ir izteikumi un stāsti par Kristu, dažkārt – kā Kristus Lk. 8:5 saka – krit kā sēkla uz ceļa, tas ir, cietās, rupjās sirdīs, pie tiem, kuri šo vārdu neuzņem un atstāj neievērotu.

Ir arī citi – pavisam nekaunīgi blēži, kas dzīvo lielos netikumos, kaut arī dzird Dieva vārdu un atklāti nenostājas pret to; Dieva vārds viņus sāpīgi aizskar. Jūs redzat, kā tagad rīkojas mūsu jūsmotāji, kas mēdz ar putām uz lūpām runāt par Dieva Vārdu – it īpaši tad, kad ir piedzērušies; viņi vērtē vārdu pavisam zemu un neko no tā nav sapratuši; viņiem ir nekrietnas, bezkaunīgas sirdis. Līdzīgi ir arī tie, kuri nogrimuši alkatības postā tik rupjā veidā, ka arī viņi paši to jūt. Tāpat ir arī ar citiem rupjiem grēkiem – tie, kuri tajos nogrimuši, neņem vērā svēto Evaņģēliju arī tad, ja prot par to gari runāt. Tiem visiem mēs neko negribam sludināt, jo sludināt Evaņģēliju šādiem ļaudīm ir veltīgi, – tas nedara viņus ne pazemīgus, ne izsalkušus.

Treškārt, visļauņākie ir tie, kuri vajā Evaņģēliju; par tādiem Kristus Mt. 7:6 saka: “Nedodiet svētumu suņiem un nemetiet savas

pērles cūkām priekšā..” Šis trīs grupas nepavisam nesader ar Evaņģēliju; viņiem mēs to arī nesludinām. Un es vēlētos, kaut arī citi dotu savu ieguldījumu šo nekam nederīgo cūku nosodišanā, jo šādi ļaudis plāpā par Evaņģēliju gluži bez jēgas – tā, it kā Dieva vārds būtu pielīdzināms kādiem Bernes Dītriha stāstiem vai citām pasakām. Kurš grib būt cūka, tam arī jāzina, kas cūkai pienākas. Es labprāt atņemtu šādiem cilvēkiem arī pasludinājumu, lai viņi Evaņģēliju nekad nedzirdētu un atrastos pavisam tālu no tā; jo tie nespēj neko vairāk kā vien izmantot Evaņģēliju nelietīgā un postošā veidā, sagādājot mums kaunu, tā ka viņu dēļ Dieva vārdam nākas ciest negodu un apkaunojumu. Projām, projām šis mežonīgās cūkas!

Un – visbeidzot – ir atrodami arī daži tādi cilvēki kā tie, par kuriem lasām šis svētdienas evaņģēlijā. Jūs varat pamanīt, ka viņiem vēl pietrūkst ticības; jo tie saka: “Mēs cerējām, ka Viņš ir Tas, kas Israēlu atpestis,” itin kā teiktu: “Mēs nezinām, kur Jēzus palicis, bet redzam, ka nekas nav izdevies, – Viņš nu ir miris, un, ja arī kļūtu dzīvs un atkal celtos augšām, tomēr Viņš nespētu atpestīt tautu un kļūt par Kēniņu.” Tātad viņiem šķiet, ka pestīšana ir zaudēta. Šie divi cilvēki pieder to ļaužu pulkam, kuru sirdīm Evaņģēlijs ir dārgs un tīkams – tie nevēlas šai vēstij pretoties, nedz to nicināt; tomēr viņi ir bailīgi un negrib nākt pie Sakramenta, jo jūt, ka nav pietiekami stipri un dedzīgi; tie raujas atpakaļ un negrib nākt, līdz būs piedzīvojuši, ka kļuvuši stipri ticībā. Viņi ir tie, kam Evaņģēlijs pieder un pienākas, kaut arī viņi dažreiz paklūp; viņi jūt nepatiku paši pret sevi, jūt savu slimību un vēlētos no tās atbrīvoties – viņu sirdis nav nocietinātas. Šādi ļaudis ir jāaicina un jāvelk pie Kristus. Arī mēs neesam sludinājuši nevienam citam kā vien šādiem cilvēkiem.

Tāda ir ticības daba – ticīgs cilvēks jūt savus trūkumus un labprāt no tiem atbrīvotos. Nevienam nav jāgaida, līdz Dievs ar viņu daris īpašas brīnumu zīmes un izturēsies pret viņu citādi nekā pret pārējiem – tiem, kuriem Viņš dod žēlastību ar Evaņģēlija un sakramenta starpniecību. Jo tādēļ Dievs ir mums sniedzis un atdarījis šo dārgumu krātuvi, lai mēs savu dārgumu tur varētu saņemt. Tādēļ, kad

jūti savu vājumu, tev jānāk un jāsaķē: mans Kungs, es esmu kritis, taču vēlētos kļūt stiprs; Tu esi iedibinājis mums Sakramentu, lai mēs ar tā palīdzību iedegtu un stiprinātu savu ticību un saņemtu palīdzību. Tādēļ esmu šeit un gribu saņemt Sakramentu. Tā mums sevi jāiedrošina un jāsaņem vārds un Sakraments ar prieku tieši tad, kad jūtam ticības trūkumu, vēlamies saņemt palīdzību un stiprinājumu, jo tieši Sakramentā tas ir atrodams.

Tev neklājas pārvērst Kristu par tirānu, bet jāļauj Viņam būt un palikt Tam, kas Viņš patiesi ir, – bagātīga, pāri plūstoša žēlastība. Ja savā sirdī jūti, ka tev nav šādas pārliecības un ticības, tomēr tu vēlētos, kaut spētu ticēt, – tev nav jāzaudē cerības, nedz jābēg no Sakramenta, bet tieši tajā jāmeklē palīdzība, lai tava ticība kļūtu dedzīga un pieņemtos spēkā. Jo, lai gan daži ir saņēmuši briesmīgu sodu tādēļ, ka saņēmuši Sakramentu necienīgi, bez ticības, tomēr tie arvien nākuši tikai no iepriekš minēto ļaužu vidus – tie bijuši cilvēki ar nocietinātām, negantām sirdīm. Tev jādara un jādomā tā: Kungs, redzi, tur ir vārds, bet šeit – mani trūkumi un mana slimība; un Tu pats esi sacījis: “Nāciet šurp pie manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jūs gribu atvieglināt.” (Mt. 11:28) Vai tu domā, ka Viņš to sacījis tiem, kuri jau ir dedzīgi un stipri ticībā? Viņa valstība ir nākusi ne tādēļ, lai sniegtu atbalstu taisnajiem, bet – lai palīdzētu grēciniekiem un darītu arī viņus dievbijīgus; tādēļ tam, kurš ir un jūtas nepilnīgs un vājš, ir jāiet pie Sakramenta un jāpieņem palīdzība.

Bet atrodas vēl vesels bars tādu, kuri nav uz īstā ceļa. Šur tur mūsu zemē sastopami pravieši, kuri māca ļaudim kļūt augstprātīgiem un runāt ar dievišķo Majestāti gluži kā ar kādu kurpniekzelli; arī šādiem lepnēm un nekaunīgiem gariem nekādā ziņā nedrīkstam sekot. Jo ir labi, ja tu izbisties un jūties nedrošs, ja bailojies un drebi; šādas bailes man šķiet labas – paliec pie tām un ej saņemt Sakramentu tā, lai tava sirdsapziņa tiktu stiprināta. Bet šādus lepnus garus un spītīgus prātus, kas rīkojas tik augstprātīgi un uzdrīkstas būt lepmi Dieva priekšā, itin kā Viņam vajadzētu no tiem bīties, – tāds Dievs negrib pieņemt.

Tādēļ tev jābūt pazemīgam un jābīstas, jūtot nemieru un savu vājumu, un jāgrib turēties pie ticības. Ja tu to jūti, pateicies Dievam; jo tā ir droša zīme, ka [Dieva] vārds ir tevi skāris, ka tas tevi māca, vada un skubina. Kas gan tā būtu par ticību, ja es nāktu bez bailēm un nemiera, kas vingrina un stiprina manu ticību? Tieši tāda jau ir ticības daba – tā pierāda savu spēku bailēs, nāvē, grēkos un it visā, kas cilvēku satrauc un izbiedē. Tādēļ, kad jūti bailes un nemieru, ir īstais laiks iet saņemt Sakramentu; te būs darbs tavai ticībai. Un te būs noderīga arī privātā grēksūdze – ka tu ej pie kāda dievbijīga vīra un atklāj viņam savus trūkumus. Lūdz viņam padomu un seko šim padomam, ja viņš atzīst, ka esi gatavs iet pie Sakramenta. Jo tieši tam grēksūdze un Sakraments kalpo, citādi tie nemaz nebūtu vajadzīgi; grēksūdze un Sakraments ir iedibināti, lai sniegtu padomu vājām sirdsapziņām, ko nospiež grēki.

Ja nu tu saki: ko darīt tad, ja esmu pavisam slinks un vienaldzīgs, ka man nav nekādas patikas pret Sakramentu, lai gan jūtu, ka man tas ir vajadzīgs; ko darīt, ja nesajūtu Evaņģēlija un Sakramenta saldo garšu, tā ka, šķiet, manā sirdī jau apdzisusi pēdējā dzirksts? Atbilde: ja tu to vēl jūti, tad neesi gluži pazudis – tu neesi tik negants kā tie nocietinātie ļaudis, par kuriem runājām iepriekš; jo tu labprāt degtu. Tādēļ tev jārikojas tā: uzlūko Dieva vārdu – klausies, kad tas tiek sludināts, lasi, raksti un dziedī šo vārdu, darbojies ar to jebkādā veidā, tad sāksi kaut ko sajūst, citādi nemaz nevar būt. Tad ej saņemt Sakramentu un saki: Kungs, es esmu slinks ēzēlis, tādēļ nāku, lai Tu man palīdzētu un aizdegstu manu sirdi. Tev nav jādomā par to, cik labi būtu gribējis sagatavoties Sakramenta cienīgai saņemšanai; tu tai jau esi gatavs, kad jūti, ka labprāt saņemtu palīdzību; kad vajadzība tevi spiež nākt, lai to saņemtu.

Arī man bieži ir gadījies tā, ka esmu baidījies iet pie Sakramenta un tā ticis aizdzīts arvien tālāk projām no tā; bet, kad redzēju, ka tā neko nepanākšu, man tomēr bija jāiet to saņemt. To pašu atzīsiet arī jūs – jūs redzēsiet, ka tā ir velna māžošānās, kas atrauj ļaudis no Sakramenta; jo vairāk viņi bīstas un grib nogaidīt, līdz jutīs savā sirdī

īstu ticību, jo tālāk tie aiziet no Sakramenta. Un, ja viņi paliek pie šādām domām, tad galu galā visa patika un ilgas pēc Evaņģēlija un Sakramenta viņos izdziest, tā ka viņi nekad pie tā nenonāk. Tādēļ tev jānoliek malā gan savas domas, gan bailes un jāiet, un jālūdz palīdzība Dievam. Ja tu to darīsi, tad jutīsi, ka tevi iemājo arvien lielāka patika pret Sakramentu, – un nekādā citā veidā tu to nevarētu iegūt. Tādēļ es gribētu, lai arī jūs rīkotos šādi un ietu pie Sakramenta ar šādu nodomu – lai arvien vairāk justu patiku pret Sakramentu un tieksmi pēc tā, kļūstot arvien stiprāki; ja neiesi, tu vienmēr paliksi vienaldzīgs un kļūsi arvien vienaldzīgāks.

Tas jums ir jāpieņem kā mierinājums; un arī savā pieredzē varēsiet pārliecināties, ka tā ir. Jo nav iespējams, ka Dieva vārds nenestu augļus un labumu. Jes. 55:11, 10 Dievs ir sacījis: “[Mans vārds, kas iziet no manas mutes] neatgriezīsies pie manis tukšā, bet tam jāizdara tas, ko Es vēlos, un jāizpilda savs uzdevums, kādēļ Es to sūtīju. ... kā lietus un sniegs nāk no debesīm un turp neatgriežas, pirms tas nav veldzējis zemi, to apaugļojis un tērpis zaļumā..” Šiem vārdiem vajadzētu darīt mūs drošus un priecīgus pat tad, ja esam jau kļuvuši vēsi. No Dieva žēlastības esam saņēmuši Dieva vārdu, tādēļ mums vajadzētu pacelt rokas un pateikties Viņam. Jo cik daudz šeit, pasaulē, ir tādu, kuriem Dieva vārda vēl nav! Un kā citādi jūs būtu varējuši pie tā nonākt? Tur jums ir visu bagātību krājums, visa gatavība, viss, kas vajadzīgs; taču arvien vēl paliek arī daudz nelietības, kura jūs nomāc. Tādēļ, tā kā Dievs saka, ka Viņa vārds nevar palikt bez augļiem – ja vien tu to nepadari par joku, bet nopietni lasi, klausies un pārdomā –, tu noteikti kaut ko piedzīvosi; un, jo vairāk tu to darīsi, jo vairāk piedzīvosi. Tavā sirdī nevar būt tik ļaunu domu, ka, lasot Rakstus vai tos ar kādu pārrunājot, tavas ļaunās kārības nenorimtu un nepaliktu mierā. To es daudzkārt esmu pārbaudījis; un, ja jūs to pārbaudīsiet, tad arī paši saņemsiet augļus un pieredzēsiet, ka patiesi ir tā, kā Dievs saka. Kā gan vēl tu gribi sagatavoties Sakramenta saņemšanai?

Vai tad nepietiek ar to, ka tev ir Dieva vārds, kas tevi aicina, turklāt tu jūti savu postu, kurš arī tevi spiež pie Sakramenta? Kristus

gaida tevi, gribēdams tev palīdzēt. Ko gan vēl Viņam vajadzētu darīt? Un no to ļaužu vidus, kurus Viņš gaida, nav izslēgts neviens cits kā vien pārdrošie un nekaunīgie – bezkaunās, kas neuztver Dieva vārdu nopietni. Tādēļ tev ir jānāk un jābūt pārliecinātam, ka Kristus spēj ielūkoties tavā sirdī daudz dziļāk nekā tu pats; tieši to vari redzēt šajos Bībeles pantos. Abi nabaga vīri nebija pat uzdrikslējušies vēlēties to, kas viņiem notika; tomēr pār viņiem nāk necerēta Dieva žēlastība – pats Kristus nāk pie viņiem un ļauj tiem sevi pazīt, tādēļ ka šie mācekļi runā par Viņu. Nu viņu sirdis kļūst tik priecīgas, ka viņi nevar palikt tajā pašā vietā, bet steidzas pie citiem mācekļiem un stāsta tiem par Kunga parādīšanos. Viņu sirdis piepilda tāds prieks, kādu neviens no viņiem pat nebūtu uzdrikslējis vēlēties; ilgas pēc tā bija slēpušās tik dziļi mācekļu sirdīs, ka viņi paši tās neredzēja; un tomēr šīs sirdis nekur citur nebūtu guvušas lielāku prieku, kā tās saņēma tagad, redzot Kungu Kristu augšāmcēlušos un tapušu par Kēniņu. Tādēļ Dievs ir ielūkojies viņu sirdīs dziļāk nekā viņi paši un devis daudz vairāk, nekā viņi būtu varējuši vēlēties. Tāpat notiek arī tev – kad jūti, ka neesi tik dedzīgs, kā pats vēlētos, zini, ka Viņš ielūkojas tavā sirdī dziļāk nekā tu pats. Ja vēlies kļūt isti dedzīgs, tev nav jābēg, bet droši jānāk pie Kristus.

Kā šāds pamudinājums kalpo arī daudzi Sv. Pāvila izteikumi, tā, piemēram, Ef. 3:20: Viņš, “darbodamies mūsos ar savu brīnišķo varu, spēj darīt daudz vairāk par visu, ko lūdzam vai saprotam”. Mēs labi redzam, ko Kungs mums dod; mēs arī jūtam, ka saņemam to ar prieku; tādēļ apustulis saka, ka neredzam, pēc kā ilgojamies un lūdzam, ka nespējam to pat iedomāties. Bet Kungs, kas izzina mūsu sirdis, to redz un bagātīgi dāvā mums savu žēlastību. Tā par Sv. Moniku, Augustīna māti, lasām, ka viņa deviņus gadus pēc kārtas raudājusi par savu dēlu; viņa savā sirdī ilgojās, kaut dēls kļūtu par kristieti, un deva tam daudzus padomus, cenšamās to panākt. Māte gribēja, lai Augustīns apprecētu kristīgu sievieti un kļūtu par vienkāršu kristīgu laulātu vīru; viņa neuzdrikslējās ne cerēt, ne gaidīt, ka viņš varētu kļūt par tādu cilvēku, par kādu vēlāk kļuva.

Aplūko Evaņģēlijā minētos piemērus vēl rūpīgāk! Arī Sv. Pēteris bija bikls un satrūkās, kad Kungs gribēja mazgāt viņu kājas; māceklis nesaprata, ka viņiem tas ir vajadzīgs. Šī nepieciešamība slēpās viņa sirds dziļumos, un mazliet vēlāk Pēteris sacīja: “Kungs, ne vien manas kājas, bet arī rokas un galvu!” (Jņ. 13:9) Tāpat notiek ar mūsu sirdīm – mēs redzam Kungu Kristu un zinām, ka Viņš mums grib palīdzēt; tomēr esam tik bikli, ka satrūkstamies un izbīstamies Viņa priekšā – mēs nemaz neesam tik pārlicināti par Viņa labestību, kā mēdzam sacīt. Jā, ja mēs uzskatītu Kristu par To, kas Viņš patiesi ir, mēs līdz ar Pēteri sacītu: Kungs, mazgā mums ne vien kājas, bet arī rokas un galvu! Mēs domātu: nu es ar prieku iešu un kļūšu brīvs no grēka, kas līdz šim gulējis uz mana kakla! Tāpat arī Lk. 5:6–8 lasām līdzīgu piemēru par Sv. Pēteri: kad mācekļi, savā laivā sēdēdami, noķēra tik daudz zivju, ka viņu tīkli saplīsa, Pēteris izbijās un krita Jēzum pie kājām, sacīdams: “Kungs, aizej no manis, jo es esmu grēcīgs cilvēks.” Redzi, nu Pēteris ir izbījies un saka, lai Kungs aiziet no viņa – tieši tajā brīdī, kad būtu vajadzējis lūgt, lai Viņš nāk! Tā cilvēka bailīgā daba arvien mēdz darīt – cilvēks izbīstas Kristus priekšā, lai gan Viņā atrodams vienīgi viss labais un Viņš ir nācis tikai tādēļ, ka gribējis palīdzēt ikvienam. Tādēļ arī esmu sacījis, ka mums neklājas pārvērst Kristu par tirānu, bet ir jāļauj Viņam būt laipnam Kungam un Pestītājam, kas nevēlas neko citu kā vien palīdzēt grēciniekiem; turklāt Viņš ar vārdiem un piemēriem aicina un labina, lai ikviens nāktu pie Viņa.

Šeit sacītais pietiekami skaidri atklāj ticības dabu; mūsu trūkums ir tas, ka ticības dabu nesaprotam pareizi. Tādēļ rikojieties tā: izmēģiniet un pārbaudiet to, kas šeit sacīts, tad arī piedzīvosiet, ka tā patiešām ir; jo vairāk vingrināšities šajās lietās, jo vairāk mierinājuma un spēka jutīsiet. Jo necienīgāks un nepiemērotāks jūties, jo vairāk tev jāpievērš uzmanība Dieva vārdam, tas jāklausa, jālasa un jārunā par šo vārdu, tad arī tu kaut ko atklāsi un redzēsi, kas tev ir tikams un kas tevi aizkustina. Tāpat ir nepieciešams lūgt Dievu un sacīt tā, kā apustulis saka Lk. 17:5: Kungs, “vairo mums ticību”! Dari tā, un tu

tiksi stiprināts. Bet, ja gribi pārlietu ļauties savam biklumam, tad nekad netiksi tālāk; jo tu spītīgi paliec pie tā, ka gribi just, nevis ticēt. Savu nelaimi un nemieru tu itin labi vari sajust; un tad arī ir īstais laiks, kad jāiet pie Sakramenta. Ja arī esi ticībā vājš, tev tomēr nav jāatkāpjas, jo Kristus tevi neatstums, tādēļ ka Viņš ir nācis vienīgi tādēļ, lai stiprinātu vājos un mierinātu izbiedētos.

To visu negribu sludināt neaptēstiem spītniekiem, nedz arī mūsu jūsmotājiem, bet tikai biklām un vājām sirdsapziņām, tiem, kuri dažkārt arī krīt, – lai viņi nezaudētu cerības, bet zinātu, kur atrast palīdzību un mierinājumu. Kāds agrinās baznīcas tēvs, tuksnesī dzīvodams un redzēdams sava brāļa biklumu un vājumu, ir sacījis lieliskus vārdus: nē, mans brāli, tev nav jāiet projām no Sakramenta un jāatkāpjas – ja ilgi atkāpsies, vari aiziet pavisam. Ir pamats būties, ka, jo ilgāk paliekam bez Sakramenta, jo slinkāki un vienaldzīgāki kļūstam. Kā jau sacīju, no Sakramenta saņemšanas jāatturas tiem, kuri dzīvo mežonīgu, nekārtīgu dzīvi un nemaz nedomā, ka vajadzētu laboties. Bet tiem, kuri vēlētos laboties, kuri atzīst savus trūkumus, vēlas no tiem atbrīvoties un redz, ka paši nespēj sev palīdzēt, – tiem ir jānāk, lai saņemtu palīdzību.

Tā nu jūs redzat, kādēļ Dievs ir noteicis un pavēlējis, lai Viņa vārds nemitīgi tiktu sludināts; tādēļ arī tas nedrīkst tikt nicināts. Patiesi, vārds bez Gara neko nevar paveikt; bet pats visvarenais Dievs – kā jau esam dzirdējuši – saka: “Mans vārds”, ko Es jums lieku sludināt, “neatgrieziesies pie manis tukšā”. Tātad mēs nedrīkstam nepievērst tam uzmanību; jo Dievs grib caur vārdu likt mūsu sirdīs Svēto Garu. Viņš negrib, lai tu atplestu muti gaidītu brīnumu zīmes no debesīm, atstādams bez ievēribas vārdu un Sakramentu. Jo tieši caur vārdu Viņš ir nolēmis dot savu žēlastību, kā Kristus saka Jņ.6:44: “Neviens nevar nākt pie manis, ja viņu nevelk Tēvs..” Kā tad Tēvs mūs velk? Caur Kristu. Un kā tas notiek? Ar vārdu. Tā Viņš tevi aicina un labina; ja tevi dzen tavš trūkums, ej ar prieku un droši runā ar Dievu par savu nelaimi; taču ņem vārdu sev līdzī.

Atstāj Dieva ziņā to, kā kļūsi pastāvīgs, ej pie Sakramenta tagad, kad esi saņēmis vārdu un jūti savu nelaimi; pats vārds tev mācīs, kā

pareizi sagatavoties, lai varētu iet un to saņemt. Tev jāatzīstas un jāsaņem Dievam tā: Kungs, es esmu grēcinieks un pats saviem spēkiem nespēju sev palīdzēt; tādēļ nāku, lai Tu man palīdzētu. Ja man ir dota Dieva žēlastība, ka Dieva vārds manai sirdij ir tīkams, un es tajā rodu prieku, tad varu pastāvēt. Jo tā ir liela lieta, ka Dievs dod savu vārdu un dara tā, ka man šis vārds ir salds un tīkams. Ja arī vēl neesmu pietiekami stiprs, tomēr ar laiku kļūšu stiprāks un galu galā spēšu bez bailēm apliecināt vārdu un atdot šī vārda dēļ pat savu dzīvību. Tādēļ Kristus Mt. 7:7–8 saka: “Lūdziet, tad jums taps dots; meklējiet, tad jūs atradīsiet; kļūdziniet, tad jums taps atvērts. Jo ikviens, kas lūdz, dabū, un, kas meklē, atrod, un tam, kas kļūdzina, taps atvērts.”

Tādēļ gribu jūs nopietni brīdināt, lai šajās lietās rīkojaties gudri. Mēs pamatoti esam nosodījuši tos, kas uzdrīkstas paši ar saviem darbiem gatavoties Sakramentam; turpretī tos, kuri jūt savu postu un redz, ka paši saviem spēkiem šeit neko nespēj paveikt, nedz arī dot kādu padomu un palīdzēt, – tos esam aicinājuši saņemt Sakramentu. Tādēļ, ja jūti savus trūkumus, ej pie kāda dievbijīga cilvēka, sūdzi tos viņam un saki: redzi, es esmu kritis, bet vēlētos tikt atkal glābts; es lūdzu tev padomu – saki, ko man darīt! Tādam cilvēkam ir jāsniedz mierinājums un jāļauj iet pie Sakramenta, lai viņš tajā gūtu stiprinājumu. Jo tieši tādēļ šis Sakraments ir iedibināts, lai cilvēki ar to tiktu mierināti un stiprināti. Tādēļ tu nekādā ziņā nedrīksti ļaut, lai kāds tevi dzen projām no Sakramenta. Ja apzinies savu bīklumu, tas ir labi; jo tev tavi trūkumi ir jāapzinās.

Ķeries pie Evaņģēlija un Svēto Rakstu lasīšanas, iepazīsti tos arvien labāk – arī tad, ja esi lasījis jau daudzas reizes un labi pārzini. Jo tas ir velns, kas iedveš tev kūtras domas, lai atņemtu tev patiku pret Dieva vārdu. Viņš negrib ļaut tev nākt pie Sakramenta, jo labi zina, kādus augļus tas nes. Bet, ja tu lasi un klausies Dieva vārdu, tiekdamies tam paklausīt, kā vien spēdams, tad redzēsi, ka Kristus ir ar tevi un aizdedz tavu sirdi. Bet vislabāk ir, ja divi vai trīs nopietni pārrunā Dieva vārdu savā starpā, tā ka tas tiek sacīts un apspriests ar dzīvu balsi. Tad vārds atskan jo spēcīgāk un velnam nākas atkāpties.

Nu visas ļaunās kāribas un domas tiek padzītas; to vietā stājas tāda gaisma un atziņa, kādu nekad agrāk neesi pieredzējis. Tikai mēs, nevēlamas, esam ļāvuši cēlajam dārgumam gulēt mūsu durvju priekšā un neesam zinājuši, kā to lietot; turklāt velns mūs piekrāpj, atrauj no vārda un dara laiskus – viņš tā nopūlas tādēļ, ka nespēj apslāpēt vārdu. Tā nu mums ir jāapbruņojas un jāstājas preti velna iedvestajām domām. Tad Kristus nāks un parādīsies, kaut arī tu varbūt uzreiz Viņu nepazīsi; jo vairāk par Viņu runāsi un domāsi, jo skaidrāk Viņu ieraudzīsi un atpazīsi; tu jutīsi, kā Viņš no iekšienes aizdedz tavu sirdi – kā šeit, Evaņģēlijā, dzirdējām par diviem mācekļiem, kuri devās uz Emavas ciemu.

Tas būtu viss, kas man šoreiz vēl bija jāsaka par Sakramentu un cik Dievs man devis izrunāt; un es jūs mudinu, mīļie draugi, labi saprast un pareizi izmantot to, ko esat dzirdējuši. Ja gribētu uzstāties jūsmotāji, kas Evaņģēlijam spēj tikai kaitēt, tad laicīgajai varai tos vajadzētu sodīt. Bet mums jāļauj arī viņiem klausīties sludināšanu – dievbijīgo ļaužu dēļ; Dieva vārds ir jāsludina pilnīgi atklāti, visiem dzirdot; jo mēs nezinām, kuru tas skars.

Liedienu pirmdienā

Otrais sprediķis

Šajā Evaņģēlija vietā īpaši tiek aplūkotas trīs lietas mācībā par Kristus augšāmcelšanos. Pirmkārt, ka šis notikums ir risinājies un ticis aprakstīts, lai sniegtu drošu liecību un pamatotu mūsu ticību šim artikulam. Vispirms jau mēs redzam, kā divi mācekļi dodas ceļā atsevišķi no pārējiem, neticēdami, ka Kristus augšāmcelšanās būtu iespējama, un runādami savā starpā kā cilvēki, kuri zaudējuši cerības uz Kristu; Viņš tiem ir miris un aprakts, it kā šo cilvēku sirdis Viņš vairs neko nedarītu un nespētu darīt, kā viņi paši to apliecina, sacīdami: “Bet mēs cerējām, ka Viņš ir Tas, kas Israēlu atpestīs ..; šodien ir .. trešā diena kopš [Viņa nāves].” Lai arī šie mācekļi no sievām bija dzirdējuši, ka tās redzējušas eņģeli, kas pavēstījis, ka Kristus ir augšāmcelies un dzīvs, tomēr viņi paši to nebija redzējuši, nedz atraduši. Otrkārt, svarīgākā lieta ir tā, ka Kristus šeit ne vien pats atkal dzīvs atklājas neticīgajiem mācekļiem, lai viņi būtu pārliecināti par Kristus augšāmcelšanos, tūlīt dotos atpakaļ, pavēstītu dzirdēto pārējiem un dzirdētu tieši to pašu no viņiem. Tā Kristus augšāmcelšanās liecībai bija jāatskan un jātiek apstiprinātai no abām pusēm. Bet, pirms vēl mācekļi bija augšāmcēlušos Kristu pazinuši, Viņš ar Rakstu vārdiem bagātīgi apstiprina, ka Viņam bija lemts gan ciest, gan celties augšām no mirušajiem, un nosoda mācekļus, tādēļ ka viņi šādām lietām neticēja. Bet mācekļiem taču bija jāzina, ko Raksti saka par Kristu, – to Viņš pats bija tiem sacījis un mācījis vēl pirms savām ciešanām.

Otrā lieta, kas tiek atklāta šajos Evaņģēlija vārdos, ir Kristus augšāmcelšanās spēka un augļu piemērs – to redzam šajos divos mācekļos, kad tie runā par Kristu un klausās Viņa pasludinājumu; arī tā ir patiesas augšāmcelšanās liecības daļa. Jo šeit Kristus ar darbiem parāda un apliecina, ka Viņš nav miris – kā mācekļi sākumā

domājuši –, bet darbojas viņos un caur vārdu izpauž savu spēku, pirms vēl mācekļi ir Viņu atpazinuši; Viņš dara tos ticīgus un dod tiem jaunu, citādu prātu un izpratni, sirdi un drosmi; arī paši mācekļi to jūt un apliecina: “Vai mūsu sirds mūsos nedega, kad Viņš ar mums runāja..?” To pašu Viņš dara arī šodien visu kristiešu vidū. Palikdams mūsu acīm neredzams, Viņš tomēr īsteno un apliecina savu darbu un varu kā dzīvs Kungs, caur vārdu apgaismodams, mierinādams un stiprinādams savus ļaudis ar savu spēku, aizstāvēdams un uzturēdams tos pret visām velna un pasaules dūsmām un trakošanu.

Treškārt, šeit parādīts veids, kā Kristus atklāj savu augšāmcelšanos un kā tā tiek iepazīta un saprasta, proti, vispirms tas notiek caur vārdu un ticību – pirms vēl to ir iespējams aptvert ar miesīgo skatienu un sajūtām. Tādēļ sākumā Kristus saviem mācekļiem šķiet nepazīstams, it kā apslēpts; Viņš nāk pie tiem un iet tiem līdzi, vēl arvien palikdams neatpazīts, lai gan Viņš patiesi ir kopā ar saviem mācekļiem – tieši tas pats Kristus, ko viņi tik bieži ir redzējuši un dzirdējuši, tomēr tagad nespēj atpazīt – viņi nevar pat iedomāties, ka Kristus ir dzīvs, jo ir jau trešā diena, kopš Viņš nomiris un aprakts. Mācekļi spēj domāt par Kristu vienīgi kā par mirušu cilvēku; Viņš tiem ir kļuvis gluži svešs un nepazīstams; lai cik ilgi Viņš tagad būtu mācekļu vidū, tie Viņu nepazīst līdz brīdim, kad Viņš pasludina savas augšāmcelšanās mācību, kā šeit sacīts: “Bet viņu acis tapa turētas, ka tie Viņu nepazīna.” Ne tādēļ, ka Kristus būtu kļuvis citāds vai negribētu ļaut sevi pazīt, bet tādēļ, ka šo cilvēku domas ir tik svešas un tālu prom no Kristus. Tāpat arī Magdalēna un pārējie mācekļi nepazīst Kristu, iekams ir dzirdējuši vārdus par Viņa augšāmcelšanos.

Ar to Kristus grib mums mācīt un rādīt, ka Viņa augšāmcelšanās un Viņa valstības spēks šeit, uz zemes, un šajā dzīvē atklājas vienīgi caur vārdu un ticību, kas turas pie Kristus, kaut arī Viņš nav saskatāms; Viņā ticība uzvar grēku un nāvi, satver taisnību un dzīvību. Tas būtu īss kopsavilkums, runājot par notikumu, kas aprakstīts šajā Evaņģēlija vietā (attiecībā uz mācību par augšāmcelšanos), par ko iepriekš jau esam dzirdējuši plašākā izklāstā.

Taču īpaši mums šajā Evaņģēlija vietā tiek rādīts mācekļu ticības vājums un tas, kā Kristus viņiem rāda savu valstību, kā Viņš izturas pret šādiem mazticīgajiem. Visā Kristus augšāmcelšanās notikumā redzam to pašu – vispirms jau visi apustuļi un tad arī pārējie mācekļi ir bijuši pārāk vāji, lai ticētu šai mācībai, – tā tas ir bijis līdz pat Kristus debesbraukšanai. Un šīs mācekļu siržu cietības un nesapratnes dēļ Kristum ir nācies viņus nosodīt, jo viņi nebija ticējuši tiem, kas redzējuši Viņa augšāmcelšanos, Mk. 16:14. Kristus taču pats jau iepriekš vairākkārt bija mācekļiem sludinājis un ar Rakstu vārdiem pamatojis to, ka Viņam jātiek krustā sistam un trešajā dienā jāceļas augšām.

No tā mācāmies, pirmkārt, ka arī tajos cilvēkos, kuri jau ir kristieši un kļuvuši svēti, vēl arvien paliek trūkumi un vājības – it īpaši augstajās lietās, kas saistītas ar mācību un ticību, tādēļ viņi tās nespēj uzreiz saprast, nedz turēties pie tām tik cieši, kā vajadzētu. Un ticība nebūt nav tik viegla un vienkārša lieta, kā maldīgi iedomājas nepieredzējušie un nesaprātīgie gari un kā apgalvo mūsu rupjie, neaptēstie pāvesta ēzeļi, kuri domā, ka ticība nav nekas cits kā vienkārša, ka viņi dzirdējuši notikumus un vēstures stāstus, un kuriem šķiet, ka, tiklīdz ir vienu reizi dzirdējuši vai lasījuši to, ko Evaņģēlijs saka par Kristu, viņi uzreiz jau ir to pilnīgi skaidri izpratuši un satvēruši ticībā, tā ka nekas vairāk nav nedz jāmācās, nedz jātic.

Taču šādas domas ir pavisam tukšas un nekam nederīgas – to pierāda tas, ka viņiem pašiem nākas atzīt: šāda notikumu zināšana viņu sirdī nenes nekādu labumu, bet paliek guļam kā tukša, nederīga čaumala, kurā nav ne sulas, ne spēka; tā viņiem nespēj nedz palīdzēt, nedz nest kādu labumu, tā nevar viņus nedz stiprināt, nedz darīt labākus. Bet lielais, augstais Kristus augšāmcelšanās darbs taču ir paveikts un tiek sludināts tādēļ, lai, uzklauts un atzīts, tas nestu augļus, pamodinātu un aizdegtu mūsu sirdis, lai tas radītu mūsos jaunas domas, jaunu prātu un drosmi, dzīvību un prieku, mierinājumu un stiprinājumu. Ja ar tevi tas nenotiek, tad esi veltīgi klausījies par Kristus augšāmcelšanās notikumu – tevī tas ir nedzīvs un nav paveicis

vairāk kā kādā turkā vai pagānā, kas par Kristus augšāmcelšanos nekad nav dzirdējis vai vismaz nav uzskatījis to par patiesību. Un tad tu nedrīksti lielīties ar ticību, kaut arī tavās ausīs vēl skan vārdi un atmiņā saglabājas ainas no Kristus augšāmcelšanās notikuma, ko ar sirdi tomēr neesi izjutis, nedz iepazīs. To labi parāda pāvesta sekotāji ar visu savu mācību – viņi netic nekam no Kristus augšāmcelšanās mācības, tādēļ ka māca meklēt un atrast Kristus augšāmcelšanās atnesto spēku un labumu ārpus Kristus, cilvēkos pašos, censties to iemantot ar saviem pašu darbiem un nopelniem; turklāt tie nolād, zaimo un vajā svētīgo mācību, kas ved mūs projām no šādām maldīgām blēņām, pie Kristus.

Turpreti kristieši un ticīgie atzīst gan savu, gan citu cilvēku vājumu – to, ka viņi nespēj pietiekami cieši satvert ticībā un uzņemt sirdī šo mācību; pret šo vājumu viņiem nākas cīnīties visu mūžu, kā Sv. Pāvils pats saka Fil. 3:12, atzīdams, ka vēl nav satvēris Kristus augšāmcelšanās spēku, bet arvien tiecas to atzīt un saņemt.

Jo, lai gan šī mācība pati par sevi ir jauka un mierinoša, tāda, kas nes prieku un svētību, tā ka tai vajadzētu ar prieku tikt uzņemtai ikvienā sirdī, tomēr tā sastopas ar diviem nopietniem šķēršļiem, kuri traucē cilvēkiem tai ticēt. Pirmkārt, šis darbs pats par sevi ir pārāk liels un augsts, lai mums šajā dzīvē būtu iespējams to pilnīgi aptvert – pat tad, ja mūsu ticība būtu ļoti stipra, bez mazākās vājuma pazīmes. Jo Kristus augšāmcelšanās spēku un varu spēsīm pareizi saskatīt un iepazīt tikai nākamajā, mūžīgajā dzīvē. Otrkārt, mūsu miesa un asinis, visu cilvēku sirdis pēc savas dabas ir pārāk vājas un nedrošas, lai spētu ticēt Dieva vārdam; tās neizbēgami izbīstas Kristus augšāmcelšanās darba diženuma priekšā – ik reizi, kad tas tiek pārdomāts, salīdzinot ar mūsu, cilvēku, necienīgumu.

Pret pirmo šķērslī Dievs nevar izturēties iecietīgi; jo šim darbam ir jābūt un jāpaliek dižam un īpašam, kāds tas patiesi ir; tas nevar kļūt maznozīmīgāks, jā, tas ir spēks, kam spiesta pakļauties visa radība, visi cilvēki, eņģeļi, velni un elle; un tas ir nepieciešams mūsu pestīšanas labā. Jo, ja tā nebūtu, tad mums nāktos palikt mirušiem,

pakļautiem grēkam un mūžīgām Dieva dusmām. Bet uz otro no šiem šķēršļiem Dievs vēl var skatīties caur pirkstiem un būt pacietīgs, zinādams, ka mēs esam pārāk vāji, lai ticībā satvertu šādu lielu spēku un darbu. Mēs redzam, ka tieši tā Kristus arvien izturas pret saviem mācekļiem, kuri, lai gan bija dzirdējuši par Kristus augšāmcelšanos, tomēr vēl bija šaubu pilni – pat tik rupjā veidā, ka, šķiet, bija pilnīgi zaudējuši cerības uz Kristu –, viņi saka: “Bet mēs cerējam, ka Viņš ir Tas, kas Israēlu atpestīs.”

Un redzi, cik ļoti Kristus rūpējas par šiem mazticīgajiem. Viņš dara visu, lai palīdzētu tiem pārvarēt vājumu un stiprinātu ticību. Jo Viņš redz, kā bēdu un raižu nomāktie mācekļi ir devušies projām no pārējiem, nezinādami, ko domāt un uz ko cerēt. Kristus negrib viņus atstāt šādās šaubās un kārdinājumos, bet cenšas tos izglābt – Viņš nāk un pievienojas mācekļiem ceļā, ļaudams visiem pārējiem mācekļiem palikt vienā pajumtē, lai gan arī viņi ir noraizējušies un ticībā vāji. Bet, tā kā šie divi nonākuši lielu neticības draudu priekšā, Kristus tūlīt nāk tieši pie viņiem, itin kā Viņam pēc augšāmcelšanās nekas cits nebūtu darāms; Viņš ar tiem laipni runā un apspriež Rakstus, dod tiem iemeslu lūgt, lai Kristus paliek pie viņiem, ēd un dzer kopā ar viņiem, līdz viņu ticība atkal tiek pamodināta un mācekļi atbrīvojas no šaubām, iegūdami tādu ticības stiprinājumu, ka jau spēj pazīt Kristu un redzēt, ka tas ir tieši Viņš, kas iepriekš dzīvojis viņu vidū un pirms trim dienām ticis krustā sists. Bet līdz šim brīdim, ceļā būdami, mācekļi savu šaubu un vājuma dēļ vēl nav varējuši pazīt Kristu.

Tātad šeit Kristus gribējis mums kā mācību un mierinājumu pats parādīt to, kā Viņš pēc savas augšāmcelšanās valdīs savu kristiešu vidū, proti, Viņš nedomā nedz atnest, nedz atstumt mazticīgos, jā, arī maldīgos un nesaprātīgos, tāpat arī tos, kuriem ir kādi citi trūkumi – biklās, izbiedētās sirdis un sirdsapziņas. Tieši šādos ļaudīs ir jāizpaužas un jāapliecinās Viņa augšāmcelšanās spēkam. To Kristus panāk, laipni aicinādams mācekļus pie sevis, jā, Viņš pats tos atrod un izturas pret viņiem vislaipnākajā veidā, runā ar viņiem, māca viņus un ir ar viņiem kopā, līdz tie kļūst ticībā stipri un droši un viņu sirdis, kas

iepriekš bijušas bēdīgas un norūpējušās, atkal tiek iepriecinātas. Tas tādēļ, lai arī mēs zinātu un ar cerībām gaidītu, ka Viņš sevi parādīs kā tāds Kungs, kas spēj panest un ņemt par labu mūsu vājumu. Viņš mūs šī vājuma dēļ neatstums un nenolādēs, lai gan neprotam uzreiz ticēt un dzīvot tā, kā vajadzētu, ja vien vājās sirdis negrib nicināt un noliegt Kristu, bet nes sevi mīlestību un labprātību pret Viņu, vēlēdamās kļūt stipras un pilnīgas gan ticībā, gan dzīvē.

Kā redzam attiecībā uz šiem mācekļiem, lai arī viņi ir vāji un viņiem trūkst izpratnes, tomēr viņu sirdis ir laipnas un labvēlīgas pret Kristu. Tie labprāt un ar prieku runā un klausās par Viņu; nav nekā tāda, ko viņi vēlētos vairāk kā gūt apstiprinājumu tam, ka viss, ko tie dzirdējuši par Kristus augšāmcelšanos, ir patiesība. Un tomēr ticēt šiem vārdiem viņiem ir pārāk grūti – tie nespēj uzreiz pieņemt un uzskatīt par patiesību visu dzirdēto; arī mums šīs lietas ir pārāk augstas un lielas. Mūsu mīlais Kungs to labi redz un zina, tādēļ Viņš vēl jo vairāk ir gatavs izturēties pret mums pacietīgi. Viņš ir mierā ar mums, ja tikai Viņu uzklausām un gribam būt Viņa mācekļi, kas labprāt ļauj, lai Viņš tos māca un pamāca.

Ar savu izturēšanos Kristus grib mums mācīt arī to, kā mums Viņa valstībā jāizturas, īpaši pret ticībā vājiem, – lai mēs tādas pārsteidzīgi nenolādētu un neatstumtu, kaut arī redzam, ka viņi kļūp un maldās, bet būtu pacietīgi, kā arī Kristus ir izturējies un vēl joprojām ik dienu izturas pret mums. Jo, lai gan Viņš pats ar savu augšāmcelšanos ir nācis dievišķā spēkā un varenībā un ir Kungs pār debesīm un zemi, tomēr savu mīlo kristiešu vidū Viņš valda tā, ka Viņa augšāmcelšanās spēks parādās un darbojas nabaga vājā pulciņa vidū; Kristus ar visu savu spēku un varu kalpo viņiem, mierinādam un stiprinādam šos savus ļaudis.

Mums jāseko šim piemēram; tādēļ, ja arī esam stipri, nedrīkstam tiksmīnāties un lielīties paši ar sevi – mums jāraugās, lai ar saņemtajām dāvanām un spēku kalpojam vājiem un tiecamies viņus stiprināt ar pamācību, mierinājumu, stiprinājumu, draudzīgu brīdinājumu, nosodījumu utt. Tas ir gluži tāpat, kā mēdzam izturēties pret

vājiem bērniem un slimniekiem, ar kuriem nepieciešams apieties saudzīgi, – mums viņi jāaprūpē, jānes un jāceļ – tik ilgi, līdz viņi būs izauguši un nostāsies paši uz savām kājām.

Redzi, tā ir viena no svarīgākajām lietām šajā Evaņģēlijā – mēs mācāmies par to, kas tiek darīts un kas notiek Kristus valstībā: tā ir tāda valstība, kurā kristiešiem, kas sākuši ticēt un kļuvuši svēti, tomēr vēl paliek vājums, neizpratne un citi grēcīgi trūkumi, kurus Kristus panes un pieļauj; taču ar laiku tiem ir jātiek novērstiem un labotiem. Tātad mums, uz zemes dzīvojot, nav jāsapņo par tādu baznīcu, kurā nebūtu nekādu trūkumu un maldu, kā pāvesta sekotāju pulks lielās, apgalvojot, ka viņu baznīca un koncili nekādā ziņā nevarot maldīties. Šeit dzirdam, ka ne tikai divi mācekļi, bet visi apustuļi ir maldījušies pašā svarīgākajā un nepieciešamākajā mācībā un ir palikuši savā neticībā, līdz pats Kristus ar vairākkārtīgiem pasludinājumiem, pats atklādamies viņiem, viņus no tās izrāvis. Triju dienu laikā, kopš Kristus ticis krustā sists, ticība Viņa augšāmcelšanās notikumam bija pilnīgi zudusi no mācekļu sirdīm; šo gaismu nebija izdevies saglabāt nevienam citam kā vien Marijai, Kristus mātei. Viņa savā sirdī bija paturējusi dzirdētos Rakstu vārdus par Kristu un par visu pārējo – tie viņu bija mierinājuši un stiprinājuši lielajās sirdssāpēs Dēla ciešanu un nāves brīdī.

Jo Kristus ticībai ir jā saglabājas un jātiek uzturētai Viņa baznīcā – kaut vai nelielā tās daļā; ir jābūt vismaz dažiem cilvēkiem, kuri saglabā un apliecina patiesību, kaut arī viss lielais ļaužu pulks maldās, kā to redzam šajā vietā; un patiesības saglabāšanai arī pietika ar vienu pašu Mariju. Tādēļ Dievs ļauj visam notikt tā, ka pat daudzi īsti svētie maldās un klūp, lai mēs nepaļautos uz cilvēkiem, vienalga, cik daudzi, cik lieli un svēti viņi būtu. Mums jāraugās tikai uz vārdu; tas ir pilnīgi drošs un nevar mūs pievilt, kā arī Kristus šeit rāda, mācīdams Rakstus gan šiem diviem mācekļiem, gan arī visiem pārējiem visos laikos.

Turklāt nedrīkstam aizmirst arī Evaņģēlija piemēru, kas mūs aicina un mudina labprāt runāt un klausīties par Kristu, dzirdēt un

lasīt Rakstus un Dieva vārdu, kaut arī ne vienmēr izdodas to uzreiz saprast un uzņemt sirdi tā, kā vajadzētu; Evaņģēlijs rāda, kādu spēku, labumu un augļus nes Dieva vārda uzņemšana ar vientiesīgu sirdi.

Jo vispirms jau mēs redzam: lai arī šie divi mācekļi vēl arvien ir neticības pilni, tomēr, tā kā viņi, savu ceļu iedami, pavisam vientiesīgi un pat pilnīgus niekus runādami, strīdas un raizējas par Kristu, Viņš nevar palikt malā, bet nāk pie viņiem un visdraudzīgākajā veidā tiem piebiedrojas, itin drīz atklādams viņu sirdis un domas. Kristus sāk viņiem sludināt skaistu, lielisku sprediķi tieši par šo mācību, kuras dēļ viņi raizējas un šaubās; neko līdzīgu viņi agrāk nav dzirdējuši. Un tad viņi saņem Kristus augšāmcelšanās spēku; viņu sirdis vairs nespēj palikt tik smagas, nolaidīgas un vienaldzīgas pret ticību, kādas tās bija iepriekš, bet tiek saviļņotas un aizdegas, turklāt arī apgaismotas un apveltītas ar jaunu izpratni, tā ka nu mācekļi sāk pareizi saprast Rakstus un viņiem kļūst skaidrs tas, kas agrāk nebija saprotams. Un visbeidzot apsegs no viņu acīm un sirdīm tiek noņemts, tā ka viņi vairs neuzskata Kristu par viesi un svešinieku, bet patiesi atzīst un jūt, ka Kristus vairs nav tālu no viņiem, bet ir klāt, pavisam tuvu un paveic viņos šādas lietas, tā ka nu viņi kļūst pavisam droši savā ticībā; turpmāk viņiem vairs nav nepieciešama miesīga, redzama Kristus atklāšanās. Tie paši iet un sludina citiem – viņi spēj tos stiprināt un palīdzēt cīņā pret šaubām un neticību.

Tādēļ arī mums jāseko mācekļu piemēram, labprāt jāuzklausa Dieva vārds un nav jāpagurst; jo tas nav tikai vingrinājums, kurš vajadzīgs gan vājiem, gan stipriem, gan nesaprotošiem, gan izglīto tiem; tas bagātīgi sniedz un māca visu, kas nepieciešams pestīšanai, un nekad nevar tikt mācīts pārāk daudz. Bet Dieva vārds ir arī līdzeklis, ar kuru Dievs darbojas mūsu sirdīs, dod mums ticību un Svēto Garu, kā Sv. Pāvils Rom. 10:17 saka: ticība nāk no vārda klausīšanās. Un augļi neizpaliek, ja vien cilvēki izturas pret vārdu nopietni; kaut arī iesākumā sirds pret to izturas slinki un vienaldzīgi, tomēr, ja cilvēks paliek pie vārda, tas nekad nav veltīgi – ar šādu cilvēku palīdzību neizpratnes varā nonākušie tiek vesti pie Kristus un

kļūst labāki, vājie tiek stiprināti, un galu galā cilvēka sirds atmaigst, iesilst un tiek apgaismota, tā ka nu viņš labāk var saprast un pazīt Kristu Rakstos.

Un, ja arī tas nenestu nekādu labumu, šim piemēram vajadzētu mūs mudināt labprāt lasīt un klausīties Rakstus, lai darītu prieku un mīlestībā kalpotu Dievam un Kungam Kristum; un mēs zinām, ka tad, ja tā rikojamies, Kristus nav tālu no mums, kā Viņš saka un apsola Mt. 18:20: “Jo, kur divi vai trīs ir sapulcējušies manā vārdā, tur Es esmu viņu vidū.” Un līdz ar Viņu pie tevis nāk un pulcējas arī mīļie eņģeļi; arī viņi tevi uzlūko ar prieku un patiku. Savukārt velns, sastopoties ar Dieva vārda pretspēku, tiek padzīts un ir spiests atkāpties, dodot ceļu Kristum, Mt. 4:11.

Līdzīgu piemēru redzam, lasot par kādu no agrīnajiem baznīcājiem, kurš tuksnesī bija piedzīvojis īpašas atklāsmes un redzējis vīzijas: viņš redzēja, ka jaunu ļaužu pulciņam, kas savā starpā runā par Dieva lietām, laipni un draudzīgi uzsmaida eņģeļi skaistu jaunekļu izskatā, turpreti no tiem, kuri runā tukšas, vieglprātīgas runas, viņi nepatikā novēršas, un viņu vietā nāk melnas, netīras cūkas, kas vārtās dubļos turpat līdzās šiem jauniešiem.

II

Tas man būtu sakāms, runājot par šajā Evaņģēlija vietā aprakstītā notikuma svarīgākajām lietām. Vēl paliek pati galvenā lieta – sprediķis, ko Kristus sacīja mācekļiem, atgādinādamš tiem Rakstu vārdus. Un, īsi sakot, tajā tiek pierādīts, ka Kristum bija jācieš, līdz Viņš varēja ieiet savā godībā. Par šo sprediķi evaņģēlists saka:

“Un, iesākdams no Mozus un visiem praviēšiem, Viņš tiem izskaidroja visus Rakstus, kas par Viņu rakstīti.”

Tas, neapšaubāmi, ir bijis skaists, brīnišķīgs sprediķis. Patiesi, mēs visi – ikviens no mums – vēlētos zināt, kurus Rakstu vārdus Viņš

šeit ir minējis; jo tie ir spējuši tik labi aizdegt, stiprināt un pārliecināt mzticīgos mācekļus. Mozus rakstītajos pravietojumos taču ir tik maz – un, ja aplūkojam tos virspusīgi, varbūt pat nemaz – runāts par to, ka Kristus jācieš un trešajā dienā jāceļas augšām un ka Viņa vārdā tiks sludināta atgriešanās un grēku piedošana. Jūdi bija saņēmuši un lasījuši Mozus rakstus jau ilgu laiku pirms Kristus; arī šodien viņi tos uzcītīgi lasa, tomēr vēl līdz šim nav saskatījuši tajos šo lielo, neparasto lietu.

Bet evaņģēlists atbild un atspēko šo argumentu, sacīdams, ka mācekļu sirdis ir iedegušās, kad Kristus tiem izskaidrojis Rakstus un – kā nedaudz tālāk sacīts – atdarījis viņu acis un saprašanu, tā ka tie spēja izprast Rakstu vārdus. Tas nozīmē, ka Mozus tiešām raksta par Kristu, un šos vārdus ir iespējams izlasīt; taču ir svarīgi, lai lasītājs arī saprastu to, ko viņš lasa. Arī Sv. Pāvils 2. Kor. 3:14–15 saka: kad jūdi lasa Veco Derību, Mozus apsegs paliek izklāts pār viņu sirdīm; tas aizsedz Rakstus viņu skatienam, un šo apsegu noņem tikai Kristus. Un Mt. 13:11, 13 Kristus saka saviem apustuļiem: “Jums ir dots zināt debesu valstības noslēpumus, bet viņiem tas nav dots. .. tie redzēdami neredz un dzirdēdami nedzird un nesaprot.”

Tādēļ Raksti ir tāda Grāmata, kurai nepieciešama ne tikai lasīšana un sludināšana; tai vajadzīgs arī īstais izskaidrotājs, proti, Svētā Gara atklāsme. Arī mēs sava laikmeta pieredzē vērojam, ka pat visskaidrāko Rakstu pierādījumu minēšana šķīstās mācības pamatojumam tomēr nespēj izkļaidēt visus mūsu pretinieku maldus – viņi no tiem negrib atkāpties. Visi ticības artikuli, kuri ir tikuši sludināti, ir ne reizi vien piedzīvojuši ķeceru pretestību; bet šie cilvēki taču ir lasījuši tos pašus Rakstus, kuri doti mums.

Bet Svētā Gara atklāsmē ir vajadzīgi arī īsti skolnieki, kuri labprāt mācās un uzklausa pamācības, kā to darīja šie dievbijīgie, vienkāršie Kristus mācekļi, nevis stūrgalvīgi gudrinieki, kas paši sevi uzskata par meistariem un ar savu gudrību grib pacelties augstāk par debesīm. Jo Rakstu mācība dara mūsu gudrību par muļķību un ir gatava izdurt prātam acis, ja tas vēlas ticēt un saprast citādi. Tas tādēļ,

ka šī mācība nenāk no cilvēku gudrības kā visas pārējās mācības un prasmes, kas pastāv uz zemes un ir radušās cilvēka prātā, tādēļ arī ir prātam neaptveramas. Tādēļ šo mācību nav iespējams aptvert ar prātu; ja tu uzdriksies mēģināt to izvērtēt un noteikt, kā tā saskan ar prāta spriedumiem, tu aiziesi pavisam projām no šķīstās mācības. Tieši tā jau ir radušās visas ķecerības – kopš paša iesākuma. Jūdi, pagāni un tagad arī turki mūsu ticības un mācības dēļ kļūst gluži traki un neprātīgi, jo tā neatbilst prāta spriedumiem un cilvēku gudrībai; tikai dievbijīgo, vientiesīgo ļaužu pulciņš paliek uz istā ceļa un saka: Dievs tā ir teicis, un es gribu tam ticēt. Viņi spēj šo mācību aptvert un saprast, kā Kristus pats Mt. 11:25 saka, ar priecīgu sirdi pateikdamies Dievam, ka Viņš šīs lietas apslēpis gudrajiem un prātīgajiem, bet atklājis tās bērniem.

Jo tur nu neko nevar darīt – cilvēku gudrībai un augsti izglītotam prātam nav nekādas nozīmes brīnumainajās lietās, kas saistītas ar Kristu, – ka Viņš, patiess Cilvēks, ir Dieva Dēls no mūžības un tomēr ir miris un atkal augšāmcēlies, lai arī ar savu cilvēcisko dabu kļūtu par Kungu un valdītu pār visu radību – kā debesīs, tā arī virs zemes, lai gan Viņu redzēt mēs nevaram; tikai Viņa dēļ mēs tiekam pestīti, ja ticam Viņam. Tādēļ Dievam vajadzēja rīkoties tā, lai cilvēks, kurš negrib būt kā bērns un vienkārši ticēt, šajās lietās neko nespētu saprast.

Skaties, kādus ļaudis Kristus izvēlējis kā pirmos, kam Viņš atklāj un pierāda šo visaugstāko darbu – savu augšāmcelšanos! Tās ir nabaga nesaprātīgās sievas, kuras nāk pie kapa, veltīgi izdevušas daudz naudas par dārgām zālēm, un nemaz nepadomā par to, ka kapam aizvelts priekšā liels akmens, turklāt kaps ir aizzīmogots un tiek apsargāts. Tomēr šīs muļķes un neprātes ir pirmās, kam Kristus atklāj savu augšāmcelšanos, darīdams viņas par lieciniecēm un sludinātājām. Tāpat arī saviem mācekļiem Viņš dod tādu Rakstu izpratni, kādas nav bijis nevienam no izcili gudrajiem Rakstu mācītājiem; nu Kristus mācekļi uzlūko Mozu ar pavisam citādām acīm un var sacīt: redzi, agrāk es to jau ilgu laiku biju lasījis un dzirdējis, tomēr vēl nevarēju saprast.

Tas ir, it kā Dievs ar saviem darbiem gribētu sacīt: labi, Es jau redzu, ka visskaidrāk pateiktie un rakstītie vārdi neko nelīdz; visas mācības Rakstos ir sniegtas pietiekami skaidri un nepārprotami. Jo kā gan mācība par Dievu un Viņa radišanas darbu jau senlaikos būtu varējusi rast veselu baru ķeceru – manihejiešus¹, valentiniešus², markionītus³ u. c. –, ja Raksti par to runā pavisam skaidri? Un ko gan ir palīdzējis tas, ka Kristus pats savas tautas vidū pavisam skaidri un atklāti apstiprinājis savu mācību ar izciliem brīnumu darbiem? Neko vairāk šie darbi nav panākuši kā to, ka ļaudis sagrozījuši gan Dieva vārdu, gan darbus un nosaukuši tos par velna un Belcebula vārdiem un darbiem. Tā nu Dievam ir nācies sacīt: tā kā viņi negrib pieņemt vārdu, ko Es viņiem saku, tas arī paliks tiem apslēpts un nesaprotams. Un, lai gan viss būs rakstīts un sludināts ar skaidriem vārdiem, tomēr atklāsme saņems tikai nedaudzi vientiesīgi cilvēki, kas meklē un jautā pēc mana vārda. Pārējiem Raksti būs īsta tumsība (gluži kā ēģiptiešu raksti), kaut arī tie šķiet skaidri un tiek sludināti, jā, viņiem tie būs īsta inde un piedauzība, pret ko tie paklups, sāks zaimot un runāt pretī, līdz aizies bojā.

Tā jūdiem līdz pat šai dienai ir viņu Mozus; viņi to ir lasījuši un lasa, tomēr neviens jūds nesaprot, ka Mozus runā par Kristu, jā, viņi nesaprot pat citas, mazāk nozīmīgas lietas; un arī viņu tēvi neko no tā visa nav sapratuši, atskaitot tikai dažus cilvēkus, kas ir ticējuši, kā, piemēram, mīļie pravieši un vēlāk apustuļi, kuri, kā tālāk dzirdēsim, Rakstu mācības skaidrodami, ir sarakstījuši veselas grāmatas; un šī atklāsme dod viņiem spēju sacīt tādu sprediķi, ka ikvienam viņu teiktais jāatzīst par patiesību.

Ko dara Kristus, gribēdams aizbāzt mutes saduļējiem (kuri neticēja mirušo augšāmcelšanās mācībai un neatzina nekādus citus Rakstus kā vien Mozus grāmatas), kā Viņš tos pārliecina par mirušo

¹ Manihejieši – kāda persieša Mani 3. gs. pēc Kr. dibināta reliģiska grupa, kas uzskatīja, ka ļaunais un labais ir līdzvērtīgi spēki.

² Valentinieši – gnostiku kustības dibinātāji 2. gs. vidū.

³ Markionīti – ķecera Markiona piekritēji. Markions darbojās Romā 2. gs. vidū.

augšāmcelšanos? Kristus ņem pašus ierastākos vārdus, ko tie savā reliģijā pieņēma un kas bija pazīstami visiem jūdiem, dzirdēti katru dienu, proti, ka Dievs saka: “Es esmu Ābrahāma Dievs, Īzāka Dievs un Jēkaba Dievs.” Tā Kristus atklāj Mozus vārdu jēgu un secina: ja jau jūs uzskatāt Dievu par tādu, kas ir arī mirušo Dievs, – kā gan Viņš varētu būt Dievs tiem, kuru vairs nav? Ja jau Dievs ir – kā jūs Viņu saucat – Ābrahāma, Īzāka un Jēkaba Dievs, tas nozīmē, ka viņi dzīvo, lai gan šai dzīvei ir miruši un guldīti kapā; jo Dievs nevar būt to Dievs, kuru vairs nav. Tādēļ – Kristus saka – Ābrahāmam, kas tagad atrodas zem zemes, un tāpat arī visiem svētajiem, kuri dzīvojuši pirms viņa, ir jābūt dzīviem, kaut arī jūsu priekšā viņi ir miruši; jo šis ir un paliek Dieva vārds mūžībā – Viņš ir Ābrahāma un visu ticīgo Dievs, kā Viņš pats gan Ābrahāmam, gan visiem šiem ļaudīm ir teicis: “Es būšu tavs Dievs.”

Redzi, kas gan būtu domājis, ka šādos īsos, vienkāršos, labi zināmos vārdos ir atrodams tik daudz, ka no tiem varētu iznākt šāds krietns, bagātīgs sprediķis, jā, liela un nozīmīga grāmata? Bet jūdi taču šos vārdus labi zināja, tomēr nedomāja, ka visās Mozus grāmatās varētu atrasties kaut viens vārds, kas runātu par mirušo augšāmcelšanos; tādēļ viņi turējās tikai pie Mozus un noraidīja praviešus, kuri tomēr visus savus sprediķus par augstajiem Kristus ticības artikuliem bija ņēmuši no Mozus.

Aplūkosim šo Kristus sprediķi un skatīsimies, kurus Mozus vārdus Viņš tajā citējis. 1. Moz. 3:15 atrodams pirmais žēlastības vārds – žēlastības apsolījums, ko Dievs devis Ādamam un Ievai; Viņš saka čūskai: “Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī.” Šos vārdus lasa arī jūds, turks, pagāns un cilvēka prāts; bet tiem šie vārdi ir kā cieti oļi, jā, nedzīvi, veltīgi vārdi, kas neko nespēj nedz izteikt, nedz paveikt. Bet, kad šiem vārdiem pievienojas atklāsme, cilvēks saprot, ko tie nozīmē: čūska – velns ar grēka palīdzību ir pakļāvis Ādamu un Ievu nāvei un mūžīgām Dieva dusmām. Lai viņi varētu tikt izglābti no šī briesmīgā kritiena un posta, kurā velns

tos bija ieģrūdis, Dievs savā neizdibināmajā žēlsirdībā pats ir radis padomu, kā to izdarīt, – sievas dzimums, tas ir, viņas dabīgais auglis, samīs čūskas, tas ir, grēka, nāves un mūžīgās dusmības, galvu, atņems čūskai varu, un tā vairs nevaldis pār nāvi, nevarēs turēt cilvēkus grēka, Dieva dusmības un lāsta varā.

Te nu tiek noslēgta pavisam jauna derība; par to runā visi Sv. Pāvila un citu apustuļu izteikumi, kuros nav daudz stāstīts par vēsturiskiem notikumiem un Kristus brīnumu darbiem, bet it visur, kur vien iespējams, katrs Rakstu vārds, kas ir kā puķe, pārvēršas par veselu pļavu – tas notiek, kad līdz ar vārdu nāk atklāsme un Svētais Gars, kurš prot vārdus pareizi izspiest viņa spaidā, tā ka tie dod sulu un spēku. Vispirms šeit tiek norādīts, ka šim sievas dzimumam ir jābūt viņas īstajam, dabīgajam bērnam, kas piedzimis no sievas, tomēr bez grēka; jo Raksti apliecina, ka ikviens, kurš nāk pasaulē, piedzimdams no vīra un sievas, ir pakļauts grēkam un Dieva lāstam, kā Dāvids Ps. 51:7 saka: “Redzi, vainas apziņā es esmu dzemdīnāts, un grēkos māte mani ir ieņēmusi.” Jo šī miesa un asinis ir ļaunu kāriību pārņemtas un samaitātas, pilnas ar nepaklausību Dievam. Tādēļ tēva un mātes daba ir samaitāta, un tā tas paliek arī bērnos; tādēļ no sievas un vīra nevar piedzimt tāds cilvēks, kurš būtu brīvs no grēcīgās dabas. Un Dievs ir izvēlējis šādu līdzekli: apsolītā dzimuma, Kristus, ieņemšanai un piedzimšanai Viņš izmantojis tikai sievieti, kas kļūst par bērniņa māti bez vīrieša līdzdalības, ar Svētā Gara palīdzību; Svētais Gars ir tas, kas viņā paveic šādu ieņemšanu un piedzimšanu, lai Kristus tomēr būtu īsts Cilvēks, kam ir tāda pati miesa un asinis kā mums, tikai bez grēka un velna varas, tā ka Viņš varētu samīt velna galvu.

Otrkārt, ja Kristum jābūt Kungam pār grēku un nāvi, jāpakļauj velns un jāatņem tam vara, tad Viņam jābūt apveltītam ar dievišķu varenību. Jo cilvēka spēkiem tas nav paveicams pat tad, ja šis cilvēks ir šķīsts un ne viņa miesā, ne dvēselē nav atrodami nekādi trūkumi, ja viņš ir tāds, kāds iesākumā tika radīts Ādams. Cilvēks nespēj novērst šo mūžīgo postu un samaitātību, lai tā vietā radītu mūžīgu, neiznīcīgu mantu un dzīvību. Tas nozīmē, ka Kristum vajadzēja būt apveltītam ar

lielāku varu, nekā dota visai radībai, arī visiem eņģeļiem. Tādas varas nav nevienam citam kā vien pašam Dievam, kas ir visas radības Kungs.

Tālāk varam spriest šādi: ja Kristus dzimis no cilvēka, Viņš arī ir mirstīgs – tāpat kā citiem, arī Viņam ir miesīgi jāmirst; tā kā Kristus mūsu dēļ ir piedzimis un tapis Cilvēks un tā kā Dievs Viņu ir sūtījis, lai Viņš mūs izglābtu no grēka un nāves, Viņam ir jācieš stāties mūsu vietā un pašam kļūt par upuri mūsu labā, pašam nest Dieva dusmas un lāstu, ko esam pelnījuši un saņēmuši ar savu grēkā krišanu, un gandarīt par mūsu grēkiem. Taču Kristum nebija jāpaliek nāves varā; tā kā Viņš bija mūžīgā persona, nāve nevarēja Viņu paturēt (kā Sv. Pēteris saka Ap. d. 2:31, norādīdams uz šo un citām līdzīgām Rakstu vietām), bet Viņam bija no tās jāizlaužas arī ar savu miesu, pirms vēl tā varēja sākt satrūdēt un iznīkt. Un nu līdz ar savu augšāmcelšanos un mūžīgo dzīvību Kristus sāk valdīt mūžīgā godībā, lai galu galā vestu arī savus ļaudis ārā no grēka, nāves un velna varas – uz mūžīgu taisnību un dzīvību.

Redzi, šī ir tikai viena Rakstu vieta, ko Kristus kā pirmo un galveno nekādā ziņā nebūs aizmirsis, jo no tās cēlušās un tai sekojušas visas pārējās; to Viņš savā Gara bagātībā ir lieliski izskaidrojis. Te var redzēt, ka šādi vārdi ir īsti brīnumu darbi, kuri cilvēka prātam nav aptverami, nedz novērtējami; tie ir pareizi saprotami vienīgi tad, ja talkā nāk Svētais Gars, kas sludina un atklāj vārdu jēgu tiem, kuri vārdam tic ar vientiesīgu sirdi un pie tā paliek. Nu vārds cilvēkiem kļūst gards, tas iegūst sulu un spēku, tā ka ir jāsaka: nu sirds var tikt apgaismota un tajā var iedegties uguns.

Arī pravieši ir raudzījušies Rakstos un smēlušies no tiem savus brīnišķīgos apsolījumus par Kristu. Tā Jesaja Jes. 7:14, norādīdams uz šo pravietojumu par Kristus dzimšanu, skaidri saka: “Redzi, jaunava kļūs grūta un dzemdēs dēlu..” Un visa šīs grāmatas 53. nodaļa runā par Kristus ciešanām un augšāmcelšanos, par to, kā Kristus nodos pats sevi kā upuri par mūsu grēkiem. Nav šaubu, ka arī šos vārdus Kristus ir pieminējis savā sprediķī.

Apustuļi, neizglītotie zvejnieki, nebija mācījušies Rakstus lielo Rakstu mācītāju skolās, bet mācījušies tos saprast caur atklāsmi, ar kuras palīdzību Kristus viņus vada Rakstu mācībās. Šie cilvēki ir mācījušies izveidot no katra Rakstu izteikuma veselu grāmatu vai sprediķi, ko visa pasaule nespēj aptvert. Un, ja arī man būtu tāds gars, kāds bijis Jesajam vai Pāvilam, arī es no šiem vārdiem varētu izveidot jaunu derību, ja tā jau nebūtu izveidota.

Bet no kurienes Sv. Pēteris ir ņēmis vārdus, kas rakstīti 1. Pēt. 1:10–11: “Par šo pestīšanu ir taujājuši un pētījuši pravieši, kas pravietoja jums nolemto žēlastību, gribēdami izzināt, uz kuru vai kādu laiku norāda Kristus Gars viņos..”? Vai tas rakstīts Mozus grāmatās? Kas gan apustuļiem būtu sacījis, ka Kristus Gars ir bijis un pravietojis par Kristu, pirms vēl bija dzimuši pravieši; ka Kristus līdz ar Svēto Garu ir bijuši jau pirms visa pārējā? Vai tad tie ir zvejnieka vai varbūt gudra un izglītota Rakstu mācītāja vārdi? Nē, tieši tā ir Svētā Gara atklāsme, ko Viņš iepriekš atklājis arī praviešiem. Un vai Mozus grāmatās ir rakstīts tas, ko saka Vēstule ebrejiem 1:3–4: Kristus ir sēdies pie Tēva labās rokas, kļuvis par visas radības Kungu, tapis augstāks un varenāks par eņģeļiem? Acīmredzot arī šie vārdi ņemti no Vecās Derības; taču tos ir ļāvis ieraudzīt nevis prāts, bet atklāsme. Tādēļ arī apustulis secina: ja Kristus ir Dieva Dēls un visu eņģeļu Kungs, tad Viņam noteikti piemīt augstāka būtība nekā eņģeļiem. Bet katrs eņģelis ir varenāks nekā visa pasaule un visa cilvēka daba. Ja šis jaunavas īstajam, dabīgajam bērnam jābūt Kungam, kas valda ne vien pār ļaunajiem, bet arī pār labajiem, svētajiem eņģeļiem, tad Viņam savā varenībā un būtībā jābūt vienotam ar Dievu. Neviens cilvēks nevar to sacīt, nedz tam ticēt citādi kā vien – ja viņš saņēmis Dieva atklāsmi. Tas ir, it kā es ņemtu Mozu, psalmus, Jesajas grāmatas un arī šo Garu un sarakstītu tikpat labu Jauno Derību, kā ir sarakstījuši apustuļi; bet, tā kā mums Gars nav dots tik bagātīgi un spēcīgi kā apustuļiem, mums ir jāmācās no viņiem, jādzer no viņu avota.

Ar to pietiktu, runājot par šo Kristus sprediķa daļu jeb Rakstu vārdiem, ko Viņš paskaidrojis mācekļiem, pārpārēm nopelnidams, jā,

samaksādams un atdodams grasi, ko iztērējis, palikdams viņu pajumtē. Bet to, kādus par Kristu rakstītos Mozus un praviešu vārdus vēl Viņš ir aplūkojis, mēs vienā reizē nevaram izrunāt – tas prasītu pārāk daudz laika, un par šīm lietām varētu uzrakstīt veselu grāmatu, tik lielu kā Bībele. Tie katrā ziņā ir bijuši Rakstu vārdi, kurus vēlāk citējuši arī apustuļi, jo viņi tos dzirdējuši no paša Kristus un vēlāk, Vasarsvētkos, iemācījušies tos labāk saprast. Krietna daļa šo Rakstu vietu ir citētas apustuļu sprediķos, Apustuļu darbu grāmatā un visās viņu vēstulēs; ikviens kristietis pats var tās studēt, lasīt un pārdomāt. Jo Svētais Gars ir spēcīgs un dod vajadzīgo izpratni; kā jau esam dzirdējuši, tieši šis Gars ir istais Rakstu izskaidrotājs – tikai Raksti ir jālasa nopietni un ar vientiesīgu sirdi. Tā arī rodas šis auglis – ka mācāmies Rakstos atrast un patiesi iepazīt Kristu; un cilvēka sirds pamostas un iedegas, kļūst droša un priecīga.